

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1836. 15. Oktober.

42ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Straupes draudses, Widsemme. 26ta September mehnescha deenâ nomirre muhsu draudsê, sawâ Ungur-muischâ tas Landrahta kungs Baron von Campenhausen, kas pirmak peesehdetajs pee Widsemmes augstas basnizas teefas un tad, par Landrahta kungu eezelts, arr basnizu apgahdatajs pahre wissu Rihges- un Walmares-teefu bija (Oberkirchenvorsteher). Winsch rahdijahs arweenu kâ schehtigs un laipnigs kungs un kâ ihstems mihtotajs sawa Pestitaja. Tapeh; winsch arr wissuwairak par sawu appakschneeku un pawissam par Latweeschu dwehseles laimi gahdaja, zil spehdams un sinnadams: jo winsch sawâ Ungur-muischâ eezehle sawadu skohlu, kur semneeku behrni lassifchanâ, rakstifchanâ un wissadâ prahta-skaidribâ tikke mahziti, un to apkohpe arweenu ar mihtigu firdi un ne-apnizzis sawâ gahdaschanâ par to; winsch palihdseja Straupes zeenigam mahzitajam Sokolowski, kas nu arr jau Deewa preekschâ (luhko Latw. lauschu draugu 1835, №. 1.), pee wisseem winna labbeem darbeem, eetaififchanahm un gahdaschanahm par sawu draudsi; winsch walbija to Straupes un Raunas bihbeles-beedribu, no kurras tik dauds garrigas fwehtibas Widsemmes Latweescheem nahkusi; strahdaja arr pee Rihges bihbeles beedribas, kurrar winsch pehdigôs gaddôs par preekschneeku bija; — winsch rahdijahs sawâ teefâ kâ ihstems basnizu apgahdatajs, allasch nomohdâ buhdams par basnizu mantahm un peederrigu buhschanu eeksch Rihges- un Walmares-teefas draudsehm; — un winsch luhkoja arr wairoht prahta gaischibu un fristigu atsifschanu pee Latweescheem zaur to, ka winsch winnu wallodâ daschas grahmatinas likke isdrikkelt, kas pee tahdas gaischibas un atsifschanas labbi geld, fewischki: "Tahs pehdigas zilweka dehla deenas," un "Tahs pirmas zilweka dehla deenas" ar tahm peederrigahm dseefnu-grahmatinahm (luhko Latw. lauschu draugu 1832. №. 37., 1833. №. 10.,

1834. №. 11., 1835. №. 8.). Tapedz lai Latweefchi gan par to noschehlojabs, ka winneem draugs un gabdatajs aisgahjis. — Winna behres bij noliktas us 6tu Oktober mehnescha deenu, kurrâ tahs ardsiffufchas meefas tai kluffâ kapfehâ gribbeja paglabbat, kas pee Ungur-muischas irr.

(Wehs par winna behrehm wehl sawadu sinu luhgufchees no Straupes zeeni-
ga mahzitaja, to sawâs lappâs dohfm laffih, tad to buhfm dabbujufchi.)

Orelles pilsfehâ, Kreewu semmê, scho gaddu paschâ nakti preefsch Zehkaba deenas (24. Juli) nams sahze degt, kas atstalkas saldatam, Schawor-
ronkow wahrdâ, peederreja, un eefsch kurras ta pascha trihs masas meitinas bija eefschâ. Kad nu winna dehls Nikolai, kas 13 gaddus wezs, mahjâs pahrnahze paschâ brijdî, kur leesmas tai nammâ stipraki nehmahs, winsch tuhliht eefkrehie, diwi mahfas iswille, un ne behdadams par to leelu breefmibu, kad ugguns wehl wairaf isgahsahs, arr trefchu mahfu, diwi gaddus wezzu behrninu, kurrâi waigs jau bij peefwillinahts, no namma isnesse. Tâ schis gohdigs puisis wiffas trihs no nahwes glahbe, pee kurre darba tam wiffi galwas matti noswihle. Kad nu muhsu schehligs Keisers dabbuja sinnaht par scho drohschu un mihligu darbu, to tas 13 gaddus wezs buhdams puisis pee sawahm mahfahm padarrijis, tad winsch schehligi pawehleja: to Nikolai Schaworokow ar gohda-sihmi apschkin-
foht; preefsch winna 2000 rubtus Kreewu walstibas bank-lahdê nolikt un tohs augtus peekraht, kamehr tas puisis pilnôs gaddôs buhs usaudsis, tam doht wiffas teefas, kas wirfneeka dehleem irr, un to winna labbu darbu zaur Awisehm wiffeem laudim par sinu pasluddinaht.

J a u n i f w a h r k i.

(Wezzais Anzs preefsch namma durwim un mahzitais.)

Mahzitais. Labwakkar, Anz'!

Anzs. Pateizam, zeenigs tehws!

Mahzitais. Kam tik nofkummis un behdigs effi, Anz'?

Anzs. Ak! fâ nu ne buhschu! — Nu gan drihs buhs pagallam ar dshwibinu!

Mahzitais. Woidsi! man tewim kas ja stahsta; tas tewi it lustigu darrihs.

Anzs. Woi lustigu? — Brihnums! kas tad tas gan buhs?

Mahzitais. Ko dohma? Mans Pehterinsch jau zauru neddetu raudin rauda. Winsch sawus wezzus swahrkus saplehjis; likku tad jau mehru nemt jauneem swahr-
keem; bet nu winsch rauda.

Anzs. Nu! laikam buhs nemeerigs par to, ka fkröhders tik itgu laiku schuhn.

Mahzitais. Ne mas! jau gattawi. — Bet reds': bihstahs no teem jauneem swahrzineem; un tomehr wezzôs winnam falst; jau gluschi nowalkati, arri schauraki un masaki.

Anzs. Nu deen! fmeijama seeta! Ehrnigs kundsinch, juhfu Pehterinsch! Ne nemmeet par taunu, zeenigs mahzitais! — Bet wehl masinsch! Septin gaddu — woi nau tâ? —

Mahzitais. Buhs nahkofschâ swehtdeenâ. — Bet zil gaddu tu gan effi wezzaks?

Anzs. Pagg', pagg'! septia no peezeem — tas istaifa; — es gaddu 78 wezzaks pah'r winnu, mihtais mahzitais.

Mahzitais. Woi tà? 78 gaddus? — Un tomehr gudraks ne effi palizzis pah'r mannu ehmigu puifi!

Anzs. Ko nu, zeenigs mahzitais?

Mahzitais. Kam tad tu, Anz', behdajees? — Woi nau wezzi, nowalkati swahrki, kas tè schauraki, tur masaki palikkuschi, un kur ne schuhde wairs ne turr? Un nu tomehr raudi, ka mihtais deews tewim jau mehru nehmis, gribbedams doht jaunus, zeetus, siltus, spohschus, debbestigus swahrkus; un tewim bail par to, ka schee drihs buhs gattawi!

Anzs. Mahzitais! — mihtais, zeenigs mahzitais! — Teescham labba mahziba, ko effat dewuschy; un kahda mihtiga! — Nahzeet luhdsams eefschâ, druszin brohfasta ehst — ne nemmeet par taunu. — Tur wehl man stahstiseet it dauds no teem jauneem swahrkeem, ko schehligs deews man jau leef schuh't. Zee ar wiinna paligu teescham buhs glihti un brangi!

Mahzitais. Teescham buhs, Anz' mihtais! ja schohs wezzus swahrzinus ne effi sapleschis frohgòs, woi jaktedams un trakkodams, bet suhri un gruhri strahdadams, eefsch ta kunga bihjaschanas. C***n.

Kahda nelaimè warr notift, kad ko bes ihstas wehrâ-lifschanas darra.

Zee'k daudsfreis, Deewam schehl! zaur to leela nelaimè notikkuse, kad laudis ehd saknes woi auglus, ko labbi ne pasihst. Sargajtees, lautini, no tahdas rihschas nelaimes, un wiff' notat mahzajt sawus behrnus, ka teem nefo buhs ehst, ko teem wezzaki par ehdamu naw usrah'dijuschy. Daschs zaur sawu nesinnaschanu un ne-ardohmibu warr fewi un zittus nelaimigus padarriht, kà preeksch mas gaddeem Schlesieru semmè masâ pilssehtinâ notizzis. —

Turrigs namneeks turreja kristibas, us kurrahm pulks weesu lihds ar mahzitaju un ffohlmeisteri bij' aizinah'ti. Starp teem gardumeem, kurrus kristibas tehws saweem weeseem zehle preekschâ, atraddahs arri blohda ar salah'teem no wiffah'dahm saknehm, kas weeseem itt labbi smekkeja. — Dascha glahse un dascha kanna bij' us ta jaun-peedsimmuschâ laimi istuk'schota, un neweens pah'r to brihnojahs, ka daschs weefis rohku pee peeres lizzis schehlojahs, ka galwa smagga paleekoht. Bet kad zitti eefahze brehkt, ka wehders gauschi fah'poht, un kaskà kà ar baltu ugguni swillinajoht, tad mahzitajs palikke dohmigs, un atgahdadamees, ka winsch ween no tahm saknehm ne bij' ehdis, un ka wiffi, kas ehdufchi, fuhdsejahs, eefahze tah' saknes labbi pahrluhkoht un atradde starp zittahm ehdamahm arri tahs tohti nahwigas saknes no mella'm driggenehm, kurras netih'schi starp tahm zittahm saknehm bij' sagreestas. — Mahzitais nu bes kaweschanas suhtija pehz, prah'tiga daktera, kas tohs nabbagus nelaimigus zilwekus zil spehdams mefleja glahbt, un tas wiinnam pehz leela puhlina arri isde-

wahs, faut gan zitti jau pee nahwes bij, bet tomehr zitteem azzis palikke tumfchas, starp kurreem arri pats skohlmeisteris atraddahs, kam sawu azzu wiffur bij waijadfigs. — Schahs melnas driggenes aug pee sehtahm, kapsehtas, pa zelt mallahm un grahwjeem. Lappas, kachts, seedi un faknes irr nahwigas. Winnas seed feena un rudsu mehnesi; seedi irr gaischdselteni ar tumshfarkanahm strihpehm; winnas smarshcha irr nejauka un reebiga. — Lohpi winnas ne ehd; pelles un schurkas behg, kad driggenes eeksch ehkahn kaisa. Zahli sprahgst no tahm fehklahm, un kad winnas mett uhdeni, fur simis, tad tahs tuhda' nosprahgst. — Mitahm, kasahm un leeleem lohpeem tahs shkadi ne darra un apteekeeri proht no winnahm derrigas sahles iswahriht, kas zilwekeem daschâs flimmibâs palihds. —
D. St—m.

S l u d d i n a s c h a n a s.

Nihges pilsehtas drikkêds gattaws tizzis:

Wid semmes Kalenderis us 1837tu gaddu;
to warr dabbuht pirkt sinnamâs weetas par to paschu wezzu maksu.

Kas pee rekrushchu nodohshanas paligu grihb dabbuht, lai eet pee Kommissionehr fungu King, zuhtu eelâ Rahtsêra Behnisch gaspaschas nammâ, wol arri eeksch Raweslin rihtêds no pulkstens 8 lihds 10.

Sinna, zil naudas 13. Oktober-mehn. deenâ 1836 eeksch Nihges maksaja par daschahm prezzehm.

Var	Maksaja:	Subr. nauda. Rb. R.	Par	Maksaja:	Subr. nauda. Rb. R.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 25	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku =	6 50
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 5	—	tabaka = = = = =	— 65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1 70	—	fweefta = = = = =	2 —
—	ausu = = = = =	— 70	—	dselses = = = = =	— 65
—	firnu = = = = =	1 60	—	liinu, frohna = = = = =	2 20
—	rupju rudsu = miltu = = =	1 15	—	brakka = = = = =	2 —
—	bihdeletu rudsu = miltu = =	1 70	—	kannepu = = = = =	— 80
—	bihdeletu kweeschu = miltu =	2 20	—	schfihetu appinu = = =	2 30
—	meeschu = putraimu = = =	1 60	—	neschfihetu jeb prezzes appinu	1 60
—	eefala = = = = =	1 15	—	muzzu filku, eglu muzzâ = =	6 50
—	linnu = sehklas = = = = =	3 75	—	— lasdu muzzâ = =	6 75
—	kannepu = sehklas = = = =	1 50	—	smalkas sahls = = = = =	4 —
1	wesumu feena, 30 pohdus smaggu	3 —	—	rupjas baltas sahls = = =	4 40
barrotu	wehrschu galku, pa pohdu =	1 —	—	wahli brandwihna, puffedegga =	9 —
			—	— diwedegga =	11 50

Weenu fudraba rubli warreja dabbuht par 359 kapeiteem warra naudas.

Lihds 12. Oktober pee Nihges irr atnahfuschl 1055 fuggi un aisbraufuschl 908.

Wrihw drikkêht. No juhrmallas-gubbernementu augstas waldischanas puffed:

Dr. C. E. Napierky.